

β) ή ανάλυση τής έκδοσης τής πραγματείας πάνω στη θέαση του Πλωτίνου, που εκδόθηκε και αποκαταστάθηκε στη σωστή του μορφή από τον Creuzer.

Κεφάλαιο III: Ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου καὶ τὸ πεπρωμένο της στὴν πλατωνίζουσα χριστιανικὴ διανόηση.

1) Στὴν ἀρχαία πλατωνικὴ παράδοση, ἀπὸ τὸν Πλάτωνα μέχρι τὸν Πρόκλο, ἡ κοσμικὴ ψυχὴ θριαμβεύει, ἀποτελώντας μιὰ φωτεινὴ εἰκόνα καθὼς καὶ τὴν ἀρχὴ τής ἀρμονίας, τής τάξης, τής ὁμορφιάς.

2) Διαμάχη καὶ νίκη τής ψυχῆς τοῦ κόσμου στὸν χριστιανικὸ πλατωνισμό.

Ἡ πολεμικὴ ἐνάντια στὴν ψυχὴ τοῦ κόσμου προῆλθε ἀπὸ τὸ Χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος τὴν θεώρησε σὰ μιὰ θεοποίηση τοῦ κόσμου ποὺ ἐκεῖνος ἀπέρριπτε. Ὁ χριστιανικὸς πλατωνισμὸς ὅμως, διαχωρίζοντας τὴν κοσμικὴ ψυχὴ ἀπὸ κάθε πανθεϊσμό, τής ἐξασφάλισε τὴ νίκη της.

Ὁ συγγραφέας, βαθὺς γνώστης τοῦ πλατωνισμοῦ, ἐπιχειρεῖ στὸ ἔργο αὐτὸ μιὰ ἀνασκόπηση τοῦ πλατωνισμοῦ διὰ μέσου τῶν σύγχρονων ἐρμηνευτῶν του. Μὲ μιὰ γραφὴ πυκνὴ καὶ γλαφυρὴ ἐξετάζει κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρίσμα τὶς περιπέτειες τῶν κυριωτέρων προβλημάτων, ποὺ μᾶς παρουσιάζονται σὰν οἱ σημαντικότερες στιγμὲς τής ἱστορίας τής σκέψης. Πρόκειται γιὰ μιὰ μελέτη ἀπαραίτητη ὄχι μόνο στοὺς πλατωνιστὲς ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε σκεπτόμενο ἄνθρωπο.

Εὐαγγελία ΜΑΡΑΓΓΙΑΝΟΥ-ΔΕΡΜΟΥΣΗ

PLATON, *Lettres*, Traduction inédite, introduction, notices et notes par Luc Brisson, Paris, Flammarion, 1987.

Ὁ L. Brisson μὲ τὴ μετάφρασή του αὐτὴ τῶν Ἑπιστολῶν τοῦ Πλάτωνα πετυχαίνει νὰ ξεπεράσει τὴ μέχρι σήμερα ὑπάρχουσα ἀντίθεση ἀνάμεσα στοὺς εἰδικοὺς καὶ τὸ μεγάλο κοινό. Καθιστᾷ ἔτσι προσιτὸ τὸ πλατωνικὸ κείμενο στοὺς πολλούς, ἐνῶ παράλληλα προσφέρει στοὺς εἰδικοὺς ἓνα ἐγχειρίδιο πολὺ χρήσιμο στὴν ἐρευνά τους, συνδυάζοντας τὴν πιστότητα στὸ κείμενο μὲ τὴν ἄμεση κατανόησή του, χωρὶς νὰ χάνεται τίποτα ἀπὸ τὴ δύναμη τής πλατωνικῆς σκέψης. Στὴν Εἰσαγωγὴ του μᾶς κατατοπίζει σχετικὰ μὲ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔχουν οἱ Ἑπιστολές, τὸ μοναδικὸ ἔργο τοῦ Πλάτωνα, στὸ ὁποῖο ὁ φιλόσοφος μιλάει σὲ πρῶτο πρόσωπο, προβάλλοντας τὸν ἑαυτό του σὰν ἓνα νέο ἄνθρωπο ποὺ θέλει νὰ παίξει κάποιο ρόλο στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀκολουθεῖ τὸ ζήτημα τής αὐθεντικότητας τοῦ κειμένου καὶ ἡ παράθεση τῶν πηγῶν τῶν Ἑπιστολῶν. Στὴ συνέχεια μᾶς μιλάει γιὰ τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τῶν Ἑπιστολῶν καὶ τὰ σημαντικότερα γεγονότα τής ζωῆς τοῦ Πλάτωνα.

Τέλος ό L. Brisson παρουσιάζει και μεταφράζει τó κείμενο μ' ένα τρόπο γλαφυρό, πού μάς δίνει τήν αίσθηση ότι βρισκόμαστε πολύ κοντά στη σκέψη του 'Αθηναίου φιλοσόφου.

Εὐαγγελία ΜΑΡΑΓΓΙΑΝΟΥ-ΔΕΡΜΟΥΣΗ

PLATON, *Phèdre*, μετάφραση, εισαγωγή και σημειώσεις από τόν Luc Brisson, Paris, Flammarion, 1989, 253 σελ. (στην έκδοση περιλαμβάνεται και ή μελέτη του Jacques Derrida, «La Pharmacie de Platon», πού πρωτοδημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Tel Quel*, τ. 32 και 33 και στη συνέχεια στο έργο του *La Dissémination*, éditions du Seuil 1972).

Μετά τήν έκδοση τών 'Επιστολών του Πλάτωνος σέ νέα μετάφρασή του, ό Luc Brisson μεταφράζει και σχολιάζει τόν Πλατωνικό *Φαῖδρο* μέ στόχο πάντα νά ξεπερνά ή μετάφραση τήν αντίθεση μεγάλου κοινού - ειδικών, όπως ό ίδιος λέει στο Εισαγωγικό Σημείωμα τής έκδοσης.

Ή εργασία αὐτή έχει για τοῦτο διπλή αποστολή: νά καταστήσει τó πλατωνικό έργο προσιτό στοὺς πολλούς, συνάμα δέ νά προσδιορίσει για τοὺς ειδικούς τὰ σημεία στὰ όποία έχει φτάσει σήμερα ή σχετική μέ τó διάλογο έρευνα. Τή χρονιά ακριβώς πού στην Perugia τής 'Ιταλίας οργανώνεται ειδικό Διεθνές Συμπόσιο για τόν *Φαῖδρο* ή προσφορά του L. Brisson στη μελέτη του Πλάτωνος είναι ιδιαίτερα πολύτιμη.

Για τó μελετητή του Πλατωνικού *Φαῖδρου*, τó γνώστη ειδικά και τής πολύτιμης, τόσο από τήν πλευρά τής μετάφρασης όσο και από τήν πλευρά τής πλούσιας έρμηνευτικά εισαγωγής του διαλόγου από τόν Léon Robin (Paris, Belles Lettres, 1966, πρώτη έκδοση 1933) όσο και τής ύψηλόφρονης από παιδαγωγική άποψη και φιλοσοφημένης έκδοσης του Πλατωνικού *Φαῖδρου* από τόν I.N. Θεοδωρακόπουλο (*Πλάτωνος Φαῖδρος*, Εισαγωγή, 'Αρχαίο και νέο κείμενο μέ σχόλια, 'Αθήναι 1948, 1971³), ή εργασία του Brisson αποτελεί ένα τρίτο, πολύτιμο βοήθημα, πού αν δέν έχει τó έρμηνευτικό πλάτος του πρώτου βοηθήματος και τόν ίμερο πού διακατέχει τήν έρμηνευτική προσέγγιση του δεύτερου βοηθήματος, έχει τήν απαραίτητη ακρίβεια, τó εύσύνοπτο τής επιστημονικής προσέγγισης και όλα τὰ στοιχεία τής σχετικά μέ τó διάλογο έρευνας.

Συγκεκριμένα, ως πρὸς τή μετάφραση: ό L. Brisson κατορθώνει νά ακολουθεῖ πιστά τήν κίνηση, τó ρυθμό του πλατωνικού λόγου, σέβεται όλα του τὰ στοιχεία, ακόμη και τὰ μόρια, χωρίς νά βλάπτεται ή σαφήνεια και ή καλλιέπεια του μεταφραστικού κειμένου. Δίνει ένα συνοπτικό διάγραμμα όλου του διαλόγου. Μὲ άμεσότητα δίνει πληροφορίες για τὰ πρόσωπα (π.χ. τó πρόσωπο του Φαῖδρου) από αρχαιολογικά εύρήματα του 1936.

